

HLAVNÍ RIZIKA PRO RODINNÉ FIRMY A JAK NA NĚ

Manželství a partnerství

Láska hory přenáší, ale tyto otázky by si měl vyjasnit každý pár:

- Co vlastníme?
- Generuje naše vlastnictví zisk?
- Co budeme nabývat po svatbě?
- Jak chceme majetek spravovat?
- Máme rodinnou firmu – jaké bude postavení nového člena rodiny (podnikatel, zaměstnanec, příjemce plnění)?
- Vyhovuje našim potřebám zákonný režim společného jmění (SJ)?
- Je v manželství cizí prvek?
 - Manžel/ka je cizinec/cizinka
 - Žijeme / máme majetek v zahraničí
 - Podnikáme v zahraničí

Pokud ano, v (před)manželské smlouvě si dohodneme, jakým právem se bude řídit náš majetkový režim a kde se případně budou řešit spory.

Pokud nám režim SJ nevyhovuje, navštívíme notáře a sepíšeme předmanželskou smlouvu, kterou SJ:

- Zúžíme / rozšíříme
- Oddělíme
- Necháme SJ vzniknout až ke dni zániku manželství
- Dohodneme se na zvláštní správě SJ

CO JE SPOLEČNÉ JMĚNÍ?

Aktiva i pasiva nabytá za trvání manželství. To neplatí pro dar a dědictví.
Příjmy z výdělečné činnosti obou manželů, včetně podnikání.
Výnosy z majetku v SJ i z výlučného majetku manželů.

VÍME, KDO JSOU NAŠI ZÁKONNÍ DĚDICOVÉ?

1. dědická třída: děti a manžel / manželka
 - i. rovným dílem
 - ii. pokud dítě nedědí (např. zemřelo nebo odmítlo dědictví), nastupují jeho potomci případně i jejich potomci (právo reprezentace není omezeno)
 2. dědická třída: manžel / manželka (nejméně polovinu), rodiče, osoby žijící ve společné domácnosti
 3. dědická třída: sourozenci, osoby žijící ve společné domácnosti
 4. dědická třída: prarodiče
 5. dědická třída: prarodiče rodičů
 6. dědická třída: prasnovci / praneteře, tety / strýcové
- Pokud není **žádný dědic**, přechází pozůstalost na **stát jako odúmrtě**.

Dědictví

Aby po nás nebyla potopa...

- I tady nám pomůže zavčas si vyjasnit tyto otázky:
 - Máme o rozdělení pozůstalosti jinou představu než zákon?
 - Chceme zajistit, aby rodinná firma přešla na ty, kteří ji zvládnou řídit?
 - Chceme předejít rozmělnění podílů v rodinné firmě?
 - Chceme, aby po naší smrti nezůstala činnost rodinné firmy paralyzována do skončení pozůstalostního řízení?
- Jaké jsou možnosti:
 - Sepíšeme závěť (nejlépe u notáře) nebo dědickou smlouvu (vždy u notáře)
 - Povoláme správce pozůstalosti
 - Zamyslíme se nad povinnými díly nepominutelných dědiců
- Jak na nezletilé dědice?
 - Svěřenské nástupnictví
 - Svěřenský / nadační fond
 - Převod majetku za života

KDO JE NEPOMINUTELNÝM DĚDICEM?

Nepominutelným dědicem je dítě zůstavitele a případně jeho vnoučata, pokud nedědí dítě.
Povinný díl: zletilé dítě – jedna čtvrtina zákonného podílu
nezletilé dítě – tři čtvrtiny zákonného podílu

PROČ ZAKLÁDAT NADAČNÍ ČI SVĚŘENSKÉ FONDY?

- předání majetku dalším generacím (možnost předcházet sporům mezi dědici po smrti zakladatele)
- ochrana majetku před riziky a odpovědností zakladatele zejm. z podnikání
- možnosti zajištění beneficentů – blízkých osob
- alternativní nastavení společného jmění manželů
- veřejně prospěšné či filantropické účely
- instituty k odměňování zaměstnanců/manažerů/partnerů a dalších osob

NADAČNÍ FOND

Nadační fond je právnickou osobou, která je vlastníkem vyčleněného majetku. Je možné zřídit nadační fond pro účely soukromé, nebo veřejně prospěšné.

Nadační fond je právnickou osobou, a má tedy právní subjektivitu.

Forma a změna zakladatelského dokumentu

Zakladací listina musí mít písemnou formu. Vydání statutu nadačního fondu není povinné, vydává jej zakladatel.

Zákon výslovně umožňuje změnu zakladatelského právního jednání, pokud si to zakladatel v zakladatelském právním jednání vyhradí.

Svěřenský fond je entita bez právní subjektivity, která je řízena statutem vydaným zakladatelem a umožňuje vznik nezávislého a odděleného vlastnictví majetku. Plnění z fondu připadá obmyšleným.

Svěřenský fond je samostatně vyčleněným majetkem bez vlastníka, nemá právní subjektivitu a na jeho účet jedná vlastním jménem svěřenský správce.

Statut musí mít formu notářského zápisu.

Na otázku, zda je možné statut měnit po vzniku svěřenského fondu, není prozatím jednoznačná odpověď. Zákon však výslovně umožňuje, aby zakladatelské právní jednání v některých případech na návrh změnil soud.

Orgány

Správní rada a dozorčí rada (revizor)

Svěřenský správce

Daňové aspekty

Zdanění těchto forem fondů má v zákoně o daních z příjmů s ohledem na soukromou povahu těchto institutů specifickou úpravu.

Dopady jednotlivých transakcí jsou znázorněny v následujícím schématu:

VLOŽENÍ MAJETKU DO FONDU

fyzická osoba

právník osoba

bez daňových
dopadů

NADAČNÍ FOND* / SVĚŘENSKÝ FOND

majetek fondu

zisk fondu
zdanění
21 % daň z příjmu
právnických osob

příjmy dle § 10
+ možné osvobození

srážka 15 %

zdanitelný příjem
v obecném základu daně

srážka 15 %

OBMYŠLENÝ

fyzická osoba

OBMYŠLENÝ

právník osoba

* Týká se tzv. rodinných fundací (slouží potřebě zakladatele nebo jeho blízkých osob).

Mgr. Barbora Paclíková

barbora.paclikova@brizatrubac.cz

JUDr. Marta Zavadilová, Ph.D.

marta.zavadilova@brizatrubac.cz

BŘÍZA & TRUBAČ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW